

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om skyddsåtgärder för jordbruks- och skogbrukstraktorer med hjul (statisk provning)" (kodifierad version)

KOM(2008) 25 slutlig – 2008/0008 (COD)

(2008/C 211/04)

Den 7 mars 2008 beslutade rådet att i enlighet med artikel 95 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om skyddsåtgärder för jordbruks- och skogbrukstraktorer med hjul (statisk provning)" (kodifierad version).

Eftersom kommittén till fullo stöder förslaget, som inte föranleder några särskilda kommentarer, beslutade EESK vid sin 444:e plenarsession den 22–23 april 2008 (sammanträdet den 22 april) med 143 röster för och 6 nedlagda röster att avge ett positivt yttrande om förslaget.

Bryssel den 22 april 2008.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Dimitris DIMITRIADIS

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Mot en gemensam energipolitik"

(2008/C 211/05)

Den 27 september 2007 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29.2 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande på eget initiativ om

"Mot en gemensam energipolitik".

Facksektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 4 april 2008. Föredragande var **Stéphane Buffetaut**.

Vid sin 444:e plenarsession den 22–23 april 2008 (sammanträdet den 23 april) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 173 röster för och 13 nedlagda röster.

1. Sammanfattning och rekommendationer

1.1 Frågan om energiförsörjning, diversifiering av energikällor och utveckling av förnybara energikällor kommer att bli en av de viktigaste frågorna när det gäller Europas framtid, jämvikten i världen och kampen för att begränsa klimatförändringarna.

1.2 EESK anser att EU erbjuder lämpliga ramar för att unionen ska kunna hävda sig i den situation som uppstår genom jakten på energikällor och kampen mot klimatförändringarna, eftersom det finns förutsättningar för den kritiska

massa som krävs för ett verkligt politiskt inflytande i internationella förhandlingar.

1.3 Kommittén välkomnar införandet av kapitel XXVI om energi i utkastet till Lissabonfördraget. Det kommer att stärka den rättsliga grunden för gemenskapsåtgärderna på detta område.

1.4 EESK vill framhålla forskningens och utvecklingens stora betydelse på området hållbar energi och miljö, och betonar att det är viktigt att medel tilldelas på ett lämpligt sätt. För att inte

slösa offentliga medel på bidrag till tekniska lösningar som inte har någon framtid bör man noga pröva stöd till energikällor och tekniker för att minimera energiförbrukning och utsläpp som man kan utgå ifrån knappast kommer att uppnå ekonomisk balans. I stället bör man avsätta medel för forskning om teknik som forskargemenskapen bedömer ha en lovande framtid, t.ex. teknik för att minimera eller lagra utsläpp av växthusgaser, energieffektivitet, rent kol, eldrift och övriga alternativa kraftkällor för fordon, bränsleceller, solenergi, energi från avfall, kärnfusion, hantering av radioaktivt avfall etc.

1.5 Kommittén vill även framhålla hur viktigt det är att utrustning och byggnader är energieffektiva.

1.6 Kommittén anser att man måste införa en verklig inköpspolitik på gemenskapsnivå, för att klara av trycket från producenter som ofta organiserar sig, och vi rekommenderar att energipolitiken och ståndpunkterna på detta område samordnas på europeisk nivå inom internationella organ såsom WTO, FN, Nato och OECD.

1.7 EESK understryker hur viktigt det är med diversifiering av försörjningskällor, och rekommenderar att man intar en konstruktiv men försiktig attityd vad gäller partnerskapet med Ryssland och republikerna i Kaukasus och Centralasien.

1.8 Kommittén menar att det vore lämpligt att undersöka möjligheterna att nylansera kärnkraftsprogram i de länder där det finns ett samförstånd i frågan, och att satsa mer på forskning på området avfallshantering. ReK stöder också utvecklingen av fusionsforskningen inom sjunde ramprogrammet för forskning (Euratom) genom initiativet ITER.

1.9 Det är nödvändigt att stärka samarbetet inom och samordningen av energipolitiken samt representationen och insatserna i internationella organ, att utveckla grannskapspolitiken på energiområdet och med tiden överväga en gemensam energipolitik som eventuellt grundar sig på egna institutioner. Kommittén anser att det kommersiella genombrottet för förnybara energikällor i samtliga medlemsstater är ett bevis för allmänhetens intresse för dessa energikällor. Detta intresse sammanfaller med gemenskapens nya energipolitik som lagts fast i Lissabonfördraget och kan utgöra ett strategiskt tillfälle att förankra och utveckla den.

2. Inledning: Argument för en europeisk energipolitik

2.1 En problematisk geostrategisk situation

2.1.1 Det internationella energiorganet räknar med att den globala efterfrågan på energi kommer att öka med 55 % fram till 2030.

2.1.2 I dag ser täckningen av världsbehoven ut enligt följande: EU är själv till stor del beroende av fasta fossila

bränslen, oljeprodukter och naturgas, och detta beroende torde öka ytterligare under kommande år. EU är till 80 % beroende av fossila bränslen och importen av energi förväntas öka från 50 % till 70 % fram till 2030.

2.1.3 De kända oljeresurserna kommer förmodligen att minska från och med 2050, men till följd av en ökande efterfrågan och tekniska framsteg kommer andra, i dag outnyttjade resurser i framtiden att kunna utnyttjas ekonomiskt.

2.1.4 Övergången till andra energiformer är ofrånkomlig, men den blir svår. Världen har emellertid redan en gång genomgått liknande förändringar, bland annat på 1800-talet när man gick över från biomassebränslen (främst trä) till kol och sedan olja. Men i dag finns det ännu inte medel för att exploatera de förnybara energikällorna på ett sådant sätt att man kan åstadkomma en omställning jämförbar med den som ägde rum på 1800-talet.

2.1.5 De svårigheter som uppstår förklaras av många faktorer: energidensiteten, behovet av mark för att producera biobränslen (på bekostnad av annan verksamhet, bland annat jordbruk), vissa energikällors oregelbundenhet och svåröversäglighet (vind, solenergi, tidvatten) som kräver noggrann planering av lagringskapaciteten, samt de förnybara energikällornas geografiska fördelning. Även om man inleder en mycket ambitiös politik i syfte att renovera och bygga nya kraftverk, skulle den globala kärnkraftsindustrin inte kunna uppfylla efterfrågan.

2.1.6 Europa befinner sig i en situation som kännetecknas av ett stort energiberoende. Vi importerar för närvarande 50 % av energibehovet, och detta beroende kommer förmodligen att uppgå till 70 % år 2030. Europa kommer med andra ord att till 90 % vara beroende av olja och till 70 % av gas!

2.1.7 I mars 2006 utarbetade Europeiska rådet en oro-väckande lägesrapport som kännetecknades av följande:

- Den svåra situationen på gas- och oljemarknaderna.
- Europeiska unionens ökande energiberoende.
- Energiprisernas stegring och instabilitet (ytterligare prisstegringar har ägt rum sedan dess).
- En ökande global energiefterfrågan.
- Riskerna i fråga om försörjningstryggheten.
- Hoten till följd av klimatförändringarna.
- Långsamma framsteg när det gäller energieffektivitet och utnyttjande av förnybar energi.
- Behovet av att öka insynen på energimarknaderna och fortsätta att integrera och sammankoppla de nationella energimarknaderna i anslutning till energimarknadens avreglering.

— Den begränsade samordningen mellan åtgärderna på energiområdet, trots att det krävs stora energiinfrastrukturinvesteringar.

Dessa orosmoln ledde till förslagen i det nya energipaketet, som kan betraktas som ett svar på de utmaningar som väntar oss.

2.1.8 De europeiska ledarna måste alltså hantera ett dubbelt problem: bristen på traditionella primära energikällor och resursernas problematiska geografiska lokalisering. De flesta av dem är belägna i politiskt instabila länder som skulle kunna utnyttja sina resurser som påtryckningsmedel gentemot beroende länder, vilket redan skett.

2.2 Utgör Europeiska unionen en lämplig ram?

2.2.1 Alla medlemsstater i EU berörs, men självfallet är individuella insatser en nackdel när man står inför samverkande producenter.

2.2.2 Det ligger därför i medlemsstaternas intresse att agera gemensamt och använda EU som ett effektiviseringsinstrument för att utforma en gemensam energipolitik med en mer kontrollerad konsumtion och en diversifiering av försörjningstillgångarna som utgångspunkt och målsättning.

2.2.3 Europeiska unionen är både stor nog och förfogar över institutionella instrument. EU har kapacitet att utveckla gränsöverskridande politiska strategier, samordna medlemsstaternas politik, få till stånd en större europeisk sammanhållning i fråga om energi och utveckla en energipolitik gentemot tredjeländer.

2.2.4 Slutligen kan tilläggas att efter avvisandet av förslaget till en konstitution för Europa, och i linje med Lissabonfördraget, skulle en europeisk energipolitik kunna fungera som en enande faktor och ge ett konkret bevis på att EU behövs.

2.3 Ett rättsligt ramverk som måste utvecklas

2.3.1 I dag har EU inga befogenheter på energiområdet. Att ge EU sådana befogenheter är en av de viktigaste innovationerna i Lissabonfördraget.

2.3.2 När EEG inrättades svarade Euratom och EKSG för en stor del av dåtidens energifrågor.

2.3.3 Innebär det att EU har avstått från att vidta åtgärder på energiområdet?

2.3.4 Absolut inte, på grundval av artikel 308 i EG-fördraget har EU utvecklat en verklig energipolitik, och på grundval av artikel 154 i EG-fördraget har man utvecklat en politik för transeuropeiska energinät (se beslut 1364/2006/EG). Slutligen har bestämmelserna på inre marknaden för konkurrens fått en tillämpning på energimarknaden (direktiv 2003/55/EG om avregleringen av gasmarknaden, direktiv 2003/54/EG om elmarknaden och direktiv 90/377/EEG ändrat genom direktiv 93/87/EEG om öppenheten beträffande prissättningen på gas och el). De första effekterna av att marknaderna öppnats och de offentliga monopolen upphört har ibland inneburit oro över

energipriserna, men i själva verket beror den prisökning som man ibland kunnat konstatera främst på ökad internationell efterfrågan på resurser som är begränsade och i vissa fall håller på att ta slut.

2.3.5 Till detta bör läggas kommissionens texter som inte är lagstiftningsförslag i strikt bemärkelse utan där det snarare rör sig om "mjuk lagstiftning": grönboken "Mot en europeisk strategi för trygg energiförsörjning" (28 november 2000), meddelandet "Mot en europeisk strategi för trygg energiförsörjning" (26 juni 2002), grönboken "Effektivare energitnyttjande eller hur man kan göra mer med mindre", handlingsplanen för perioden 2007–2012 (19 oktober 2006) och meddelandet om främjande på internationell nivå av förnybara energikällor och energieffektivitet (6 oktober 2006).

2.3.6 Europeiska unionen har alltså behandlat energifrågorna ingående, men dess insatser byggde på en något ovisst rättslig grund, artikel 308 i EG-fördraget eller den s.k. flexibilitetsklausulen, som anger följande: "Om en åtgärd från gemenskapens sida skulle visa sig nödvändig för att inom den gemensamma marknadens ram förverkliga något av gemenskapens mål och om detta fördrag inte innehåller de nödvändiga befogenheterna, skall rådet genom beslut på förslag från kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet vidta de åtgärder som behövs". EU har också tagit upp frågan indirekt genom att bland annat tillämpa bestämmelserna rörande inre marknaden, konkurrensen och miljön. Detta tillvägagångssätt var, åtminstone till synes, mer tekniskt och juridiskt än politiskt.

2.3.7 Det är just därför som Lissabonfördraget – mot bakgrund av den stora betydelse som energifrågan nu fått såväl för EU-medborgarnas vardag som för det ekonomiska livet och stabiliteten i världen – innehåller en artikel 176 som ägnas åt energifrågan och fastställer Europeiska unionens målsättningar på energiområdet "med hänsyn till kravet på att bevara och förbättra miljön" och "i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna".

2.3.8 I enlighet med fördraget kommer den europeiska energipolitiken att syfta till följande:

- Garantera att energimarknaden fungerar.
- Garantera energiförsörjningen i unionen.
- Främja energieffektivitet och energibesparingar samt utveckling av nya och förnybara energikällor.
- Främja sammankopplade energinät.

2.3.9 Denna politik kommer att tillhöra områdena med delade befogenheter, där regeln är kvalificerad majoritet utom när det gäller skattefrågor som fortfarande kommer att kräva enhällighet. I andra stycket i artikel 176A.2 preciseras att en medlemsstats rätt att bestämma villkoren för utnyttjandet av dess energikällor, dess val mellan olika energikällor eller energiförsörjningens allmänna struktur inte påverkas av de åtgärder som vidtas för att nå de mål som fastställts i första stycket i denna nya artikel.

2.3.10 Detta innebär alltså att Europeiska unionen kommer att ges befogenheter, vilket är grundförutsättningen för kraftigare och konkretare insatser. Är detta verktyg tillräckligt eller bör man gå längre på det institutionella planet? Innan verktyget utformas bör man fastställa politiken, och denna kan komma att utvecklas under inflytande av både yttre omständigheter och utvecklingen av tjänster och teknik.

3. Vilken politik?

3.1 Den europeiska energipolitiken har hittills styrts av ekonomiska behov eller strävan efter en hållbar utveckling: en vilja att avreglera energimarknaden genom direktiv och politiken för nätverksindustrier, politiken för att främja energieffektiviteten, politiken för att främja och utveckla förnybar energi, kampen mot koldioxidutsläpp osv.

3.2 På sätt och vis har Europeiska unionen, som hittills inte har haft några egna befogenheter på energiområdet, behandlat frågan indirekt, genom att bland annat använda sig av inre marknadens regler, konkurrensreglerna och miljöbestämmelserna. Tillvägagångssättet har åtminstone utåt sett varit mer tekniskt och juridiskt än politiskt.

3.3 Detta har – som vi kunnat konstatera – inte hindrat unionen från att vara mycket aktiv när det gäller lagstiftning och riktlinjer på energiområdet. EU har nyligen (19 september 2007) offentliggjort en rad lagstiftningsförslag om ändring av de befintliga texterna (ändring av förordningen om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel på den inre marknaden, förordningen om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter, ändring av förordningen om villkor för tillträde till gasnäten, ändring av direktiven om gemensamma regler för den inre marknaden för gas och el).

3.4 Om Lissabonfördraget ratificeras i dess nuvarande form, kommer unionen att kunna behandla denna stora politiska fråga på ett tydligare och mer direkt sätt. Den rättsliga befogenheten innebär emellertid inte i sig att alla politiska, ekonomiska och sociala problem försvinner. Det är allmänt känt att de nationella alternativen skiljer sig kraftigt åt, bland annat när det gäller kärnkraften. Sedan det informella EU-toppmötet i Hampton Court har Europeiska rådet fastställt grunden för en verklig europeisk energipolitik som tar sig uttryck i det nya energipaketet, som utarbetats av både GD Energi och GD Miljö.

3.5 Som vi har sett har EU först velat använda sig av marknadsmekanismerna, i hopp om att skapa en konkurrenskraftig och effektivare marknad och tack vare de europeiska energinäten lyckas skapa en sammankopplad marknad.

3.6 EU har också velat främja energieffektiviteten, framför allt inom de sektorer där konsumtionen är störst: uppvärmning av och luftkonditionering i byggnader, tillverkningsindustrin och transportsektorn.

3.7 Vi vet att det ambitiösa målet i handlingsplanen för 2007–2012 (oktober 2006) är att lyckas spara 20 % av den

årliga energikonsumtionen fram till 2020, dvs. en besparing i energiintensitet på cirka 1,5 % per år fram till 2020.

3.8 EU har också lagt stor vikt vid behovet av att utveckla förnybara energikällor. Även här är EU:s mål mycket ambitiöst: Dessa energiformer ska utgöra 20 % av den totala energikonsumtionen senast 2020, dessutom ska ett bindande minimimål på 10 % biodrivmedel fastställas (färdplanen för förnybar energi, 10 januari 2007).

3.9 Dessa energiformer har emellertid hittills haft många nackdelar jämfört med fossila bränslen: lägre energidensitet, markanspråk (t.ex. solenergifält), oregelbunden produktion och naturligtvis kostnaderna för den teknik som används. Även om de relativa kostnadsnackdelarna stadigt minskar innebär det att övergången till denna teknik troligtvis kommer att ske stegvis och långsamt, om den inte får ett betydligt större politiskt och ekonomiskt stöd, och alla de nya energikällorna kräver ingående konsekvensanalyser (se OECD Observer, december 2006, nr 258/259 om 2000-talets energi, "21st century energy: Some sobering thoughts" av Vaclav Smil).

3.10 När det gäller energi som används för transporter inriktar sig kommissionen särskilt på att främja biobränsle samt på bränsle- och väteceller. Den planerade expansionen av biobränslen leder dock till vissa problem. Bränsleceller är effektiva energiomvandlare som gör det möjligt att minska utsläppen av växthusgaser och föroreningar avsevärt. Det är dock föga troligt att denna teknik snabbt blir lönsam.

3.11 Därför har kommissionen i linje med sjunde ramprogrammet om forskning och ett gemensamt teknikinitiativ, som syftar till offentlig-privata partnerskap, föreslagit en förordning om bildandet av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas (KOM(2007) 571 slutlig), i syfte att genomföra ett program för verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration rörande bränsle- och väteceller.

3.12 För att möjliggöra en utveckling av vätgasdrivna motorfordon har kommissionen föreslagit en förordning om typgodkännande av sådana fordon (KOM(2007) 593 slutlig), för att det inte ska finnas olika bestämmelser i olika medlemsstater, vilket skulle kunna hindra spridningen av denna teknik.

4. Dessa riktlinjer är nödvändiga, men är de tillräckliga?

4.1 Behovet av fossil energi kommer att förbli omfattande och av grundläggande betydelse. Det bör man redan nu ta hänsyn till i diskussionerna, och man måste vara realistisk när det gäller förnybar energi.

4.2 EU:s medlemsstater måste etablera en samordnad politik gentemot de länder som producerar fossilt bränsle i en "anda av solidaritet" såsom anges i Lissabonfördraget. En inköpspolitik vore också till stor nytta, men skulle i huvudsak inriktas på de multinationella företagen inom oljesektorn.

4.3 Oljemarknaden organiseras officiellt av Opec. Under dessa förhållanden skulle naturligtvis de 27 medlemsstaterna väga tyngre än varje land för sig, särskilt som de tillhör de mest utvecklade industriländerna och därmed även de största energikonsumenterna. Man bör komma ihåg att Europeiska unionen utgör en integrerad marknad med nära en halv miljard konsumenter.

4.4 Ett sådant inköpsblock skulle kunna utgöra en verklig politisk kraft gentemot en oljeproducentkartell, eftersom situationen är annorlunda på gasområdet där ingen kartellbildning förekommer.

4.5 När det gäller försörjningstryggheten krävs det en diversifiering. Därför måste Ryssland som stor europeisk nation ges en minst lika förmånlig behandling som Opec-länderna. På samma sätt borde man fundera över införandet av en försörjningspolitik ved gäller de kaukasiska republikerna och Centralasien.

4.6 I fråga om fossila bränslen vore det i hög grad önskvärt att inrikta sig på andra alternativ, bland annat kolbaserade sådana. Det görs stora framsteg inom forskningen om "rent kol", och denna forskning måste påskyndas ytterligare om en ny ökning av kolanvändningen inte ska förvärpa den globala uppvärmningen. En omfattande europeisk forsknings- och utvecklingsplan på detta område bör utformas, särskilt som Europa fortfarande har stora koltillgångar och kol är billigare än olja på världsmarknaden. Metoder för kolbrytning fortsätter att vara en mycket känslig fråga. Alla känner till gruvarbetarnas svåra och ibland riskfyllda villkor. Arbetsvillkor, säkerhet och hälsa på arbetsplatsen inom denna sektor bör därför särskilt uppmärksammas.

4.7 Utslitna bildäck skulle också kunna användas som en förnybar resurs under förutsättning att man noga fångar upp utsläppen vid förbränning. Kraftverk som eldas med bildäck har redan varit i gång i årtionden i flera länder.

4.8 Tekniken för att lagra koldioxid går framåt men är fortfarande kostsam och problematisk och det finns risk för läckor, t.ex. vid sprickbildning i klippor eller jordbävningar och risk för förorening av djupa grundvattenlager. I pågående yttranden från EESK behandlas dessa frågor i detalj.

4.9 Förutom fossila bränslen finns det en riklig – eller till och med alltför riklig – lokal resurs: soporna. Miljarder ton avfall produceras i EU. Att återvinna och återanvända avfall anses vanligtvis som det bästa sättet att tillvarata avfall, eftersom det minskar efterfrågan på alla slags råvaror och innebär att växthusgaser, som förknippas med de flesta former av avfallshantering, inte behöver bildas. I de fall detta inte är möjligt bör man överväga att använda avfall som en energikälla. Forskning och utveckling på detta område borde främjas för att uppnå en större energieffektivitet samtidigt som man maximalt minskar utsläppen av växthusgaser och andra förenande utsläpp.

4.10 Lagstiftningen och rättspraxisen på området borde utvecklas, eftersom energiåtervinningen i sig inte erkänns. Det reviderade förslaget till ramdirektiv om avfall som diskuteras i Europaparlamentet är dock ett positivt tecken.

4.11 Slutligen måste frågan om kärnkraft absolut tas upp. Det kommer att bli svårt att minska växthusgaserna med 20 % senast 2020 utan att undersöka möjligheten till en nylansering av programmen för den nya generationens kärnkraftverk i de medlemsstater som har beslutat att utnyttja denna energiform. De övriga medlemsstaterna bör utveckla sin politik på området förnybar energi.

4.12 Vi känner självfallet till de stora utmaningar vad gäller trygghet, säkerhet och avfallshantering som utvecklingen av kärnkraften innebär. Men kan vi verkligen avstå från den?

4.13 Valet av energikällor leder till polemik, men när sällan den nivå som kontroversen mellan dem som är för och emot kärnkraften. I själva verket råder en tydlig uppdelning i EU när det gäller kärnkraften, och det är därför lämpligt att medlemsstaterna själva får fatta beslut om denna energikälla.

4.14 EU förfogar i Euratom över ett effektivt verktyg. Euratom ska bidra till att EU bibehåller sitt tekniska försprång, säkerställa dess konkurrenskraft, minska energiberoendet och öka insatserna och det internationella samarbetet för säkerhet, trygghet och förhindrande av spridning av kärnmaterial. Man kan också överväga nya riktlinjer för Euratom.

4.15 En av de största utmaningarna är fusionsforskningen. Det sjunde ramprogrammet för Euratoms verksamhet har en budget på cirka 2,75 miljarder euro, varav nästan två tredjedelar ägnas åt forskning om fusionsenergi. Denna prioritering bör uppmuntras och bibehållas, eftersom kontrollen av denna teknik i stor utsträckning skulle underlätta avfallshanteringen genom att påtagligt minska avfallens livslängd. Lanseringen av ITER-projektet på EU:s territorium är en betydelsefull händelse.

4.16 När det gäller framdrivning av fordon bör EU intressera sig för hybridbilar, bilar som drivs med solenergi, bränsleceller och tryckluft. Även på detta område går forskningen och utvecklingen framåt, och en fransk ingenjör har utvecklat ett mycket energisnålt fordon som med tryckluftsdrift kan gå i 150 km/h och som antagligen kommer att börja tillverkas under de närmaste månaderna. Det kända indiska företaget Tata har köpt rättigheterna för Indien.

4.17 I detta sammanhang vill kommittén också upprepa sina tidigare rekommendationer i samband problemen med Europeiska unionens energiresurser som ligger till grund för och stöder de ståndpunkter som kommittén framför i föreliggande yttrande.

5. Vilka instrument?

5.1 Att fastställa politiska strategier och välja prioriteringar är viktigt, men det krävs dock politiska och rättsliga instrument för att genomföra dem. Kommer bestämmelserna i Lissabonfördraget, om det ratificeras, att vara tillräckliga i denna bemärkelse eller måste man gå ännu längre?

5.2 Att hävda behovet av en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna på energiområdet är förvisso mycket bra, och att fastställa fyra riktlinjer för denna politik är ett nytt inslag som måste välkomnas, även om riktlinjerna inte är särskilt innovativa.

5.3 Men man kan tillåta sig att anse att allvaret i energitvmaningarna förtjänar mer än så.

5.4 Har inte Lissabonfördraget varit alltför återhållsamt, även om det för närvarande inte är möjligt att inrätta en gemensam energipolitik som stöds av en särskild institutionell ram i likhet med EKSG tidigare och Euratom i dag?

5.5 I den globala jakten på energi är tävlingsdeltagarna av kontinentala mått. Gemenskapsramen ger större tyngd, men att inrätta en särskild myndighet som svarar för energidiplomatin, inköspolitiken, definitionen och finansieringen av ramprogram

för forskning och utveckling skulle förmodligen kunna göra EU till en viktig aktör, en roll som medlemsstaterna var för sig inte kan spela.

5.6 I dag kännetecknas situationen av en mångfald nationella strategier som utan tvivel beror på att alla har velat trygga den egna energiförsörjningen efter den första oljekrisen 1973. Det finns många exempel som visar att insatserna är splittrade och strategierna skiljer sig åt.

5.7 För att undvika en eventuell oreda som skulle leda till att Europa försvagas måste man utforma en omfattande europeisk energipolitik som fullständigt måste införlivas med den ledande position som EU försöker uppnå i de internationella förhandlingarna om klimatförändringspolitiken. Man bör utgå från en långtgående samordning inom internationella organ såsom WTO, FN, Nato och OECD när energifrågor behandlas. Politiken bör åtföljas av samordning av energipolitiken, och framför allt av en genuin inköspolitik och en medveten snarare än empiriskt baserad politik för sammankoppling av näten. Denna politik med samordning, samråd och gemensamma projekt skulle så småningom kunna stödja sig på särskilda institutioner för att hjälpa Europa att klara av energitvmaningen. Är vi modiga nog att anta denna politik?

Bryssel den 23 april 2008.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Dimitris DIMITRIADIS

BILAGA

till Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande

Följande ändringsförslag avslogs men fick minst en fjärdedel av rösterna:

Punkt 4.11

Ändra enligt följande:

"Slutligen måste frågan om kärnkraft absolut tas upp och medlemsstaterna bör fatta självständiga beslut. Man kan inte hoppas på att minska växthusgaserna med 20 % senast 2020 utan att undersöka möjligheten till en nylansering av programmen för den nya generationens kärnkraftverk."

Motivering

Tyskland, som för närvarande har ett tiotal kärnkraftverk i drift, har utarbetat ett program för att minska koldioxidutsläppen med knappt 40 % senast 2020 och samtidigt utveckla kärnkraften. Ifrågasätter föredraganden (och EESK) att detta program är seriöst?

Resultat av omröstningen

Röster för: 46, röster emot: 103, nedlagda röster: 27
